

Brief aan de leden
T.a.v. het college en de raad

Datum
10 april 2020
Kenmerk
COS/U202000296
Telefoon
070 373 8393
Bijlage(n)
-

Onderwerp
Coronacrisis update nr 4

Samenvatting

In deze coronacrisis update ledenbrief treft u informatie over het bestuurlijk overleg met het kabinet over de financiële verhoudingen, de spoedwet digitale besluitvorming, PGB en lokale media.

Aan de leden

Datum
10 april 2020
Kenmerk
COS/U202000296
Telefoonnummer
070 373 8393
Bijlage(n)
-

Onderwerp
Coronacrisis update

Geacht college en gemeenteraad,

Hierbij treft u wederom een update over een aantal onderwerpen gerelateerd aan de coronacrisis en de inzet van de VNG.

Terugkoppeling Bestuurlijk Overleg Financiële Verhoudingen

8 april hebben VNG voorzitter Jan van Zanen en voorzitter van de commissie Financiën Victor Everhardt in het Bestuurlijk Overleg Financiële verhoudingen met een aantal leden van het kabinet en de voorzitters het Interprovinciaal Overleg en de Unie van Waterschappen een constructief gesprek gevoerd over de financiële impact van de coronacrisis voor decentrale overheden. Het kabinet gaf onomwonden aan waardering te hebben voor de inzet van de medeoverheden tijdens de coronacrisis. In het overleg is afgesproken hoe we de komende periode gezamenlijk werken aan een reëel beeld van de met de coronacrisis gemoeide kosten en inkomstenderving voor gemeenten, provincies en waterschappen.

De VNG zet in op een reële compensatie voor alle extra kosten die door gemeenten gemaakt zijn: gemeenten mogen er niet op achteruit gaan. Het is belangrijk dat gemeenten snel weten waar ze aan toe zijn. Het volgende bestuurlijke overleg zal daarom binnen twee weken plaatsvinden. Nog voor Pasen zal een werkgroep worden ingesteld die in kaart brengt wat de kosten van de extra taken en gederfde inkomsten zijn die de medeoverheden in de afgelopen periode hebben gemaakt. De werkgroep bestaat uit vertegenwoordigers van de departementen en de koepels. De VNG heeft bij monde van Jan van Zanen tijdens het overleg als onderwerpen ingebracht:

Extra kosten bij gemeenten: speciale BBZ-regeling en doorbetalen zorgaanbieders sociaal domein (reeds afspraken over gemaakt), extra uitvoeringsdruk bij GGD-en en Veiligheidsregio's, overeind houden maatschappelijk middenveld (cultuur, sport, lokale media), continuïteit in doorbetalen SW-

bedrijven en leerlingenvervoer, toenemend beroep Bijstand, Bijzondere Bijstand en Schuldhulp, compenseren voor wegvallende ouderbijdrage VVE/Peuterspeelzalen, druk op Veilig Thuis en op de maatschappelijke opvang vanwege dakloosheid.

Inkomstenderving bij gemeenten: compensatie voor betrachten coulance rond lokale heffing, en derving van inkomsten uit bijv. toeristenbelasting en OZB voor niet-woningen (ivm bedrijven die in nood komen).

Tijdens het volgende BOFv worden naast het bovenstaande ook andere urgente zaken besproken, waaronder de stabiliteit van de gemeentefinanciën en de voorstellen die in de Voorjaarsnota van het kabinet terug zouden moeten komen.

Hoewel er nog veel moet gebeuren voordat er bindende afspraken op tafel liggen inzake de compensatie voor gemeenten is een eerste stevige stap gezet.

Afspraken continuïteit financiering sociaal domein

Op 25 maart 2020 zijn er met het kabinet afspraken gemaakt over de continuïteit van de financiering in het sociaal domein. Vervolgens zijn verschillende themagroepen begonnen met het uitwerken van de afspraken. In deze themagroepen zitten medewerkers van de VNG, het Rijk en ook diverse experts vanuit gemeenten. Op zeer korte termijn verwachten wij hiervan de eerste resultaten. Het gaat daarbij om een uitwerking over de continuïteit van financiering naar aanbieders en een uitwerking over meerkosten. Deze uitwerking wordt geplaatst worden op de website van de VNG.

Media

Werkenden in de lokale media behoren volgens het Rijk tot de cruciale beroepen. De algemene coronamaatregelen bij het stopzetten van werkzaamheden zijn derhalve niet geschikt. Organisaties hebben te kampen met sterk teruglopende reclame-inkomsten. Om die redenen heeft minister Slob een tijdelijke regeling voor huis-aan-huiskranten en door gemeenten bekostigde lokale publieke omroepen in het leven geroepen. Zij kunnen eenmalig van 11 tot en met 19 april rijkssubsidie aanvragen voor de periode van 15 maart tot en met 14 juni via het Stimuleringsfonds voor de Journalistiek: € 0,66 per huishouden voor kranten en € 0,33 per huishouden voor omroepen. www.svdj.nl

Cultuur en Sport

Nederlandse theaters, concertzalen, poppodia, evenement- en sportorganisatoren hebben in deze coronaperiode te maken met stopzetting van activiteiten en teruglopende inkomsten. Zij vragen daarom gezamenlijk aan de bezoekers om hun reeds gekochte tickets te behouden en zo de cultuur- en sportsector te helpen. Er is een regeling ontwikkeld met ondersteuning van het ministerie van OCW en volgens de voorschriften van de Autoriteit Consument en Markt. Bezoekers kunnen op dit moment hun kaartje houden en er wordt gezocht naar een vervangende datum voor de activiteit. Schikt de nieuwe datum niet dan krijgt de houder een vervangende voucher inclusief de servicekosten. Wil of kan een bezoeker niet van de regeling gebruikmaken dan kan deze zijn geld terugkrijgen: www.bewaarjeticket.nl.

Overigens zijn volgens de cultuur- en sportsector de algemene coronasteunmaatregelen en de ticketregeling nog niet voldoende, daarom wordt er gezocht naar een aanvullende tegemoetkoming via een overbruggings- of noodfonds.

Gemeentelijke coulance en compensatie

Als VNG gaan wij ervan uit dat gemeenten thans hun mediawettelijke bekostiging voor de lokale publieke omroepen ad tenminste € 1,32 per huishouden op peil houden. Ook kunnen lokale overheden in deze tijd die veel berichtgeving vergt een extra bijdrage aan de media leveren, bijvoorbeeld door incidenteel productiegeld te geven of advertentieruimte te kopen. Voorts roepen wij u op om richting alle organisaties en werkenden binnen media, cultuur en sport coulance te betrachten bij subsidies bevoorschotten en afrekenen, overeenkomsten, huurbetalingen, heffingen, belastingafdrachten e.d. U moet voorts ermee rekening houden dat de betrokkenen door teruglopende inkomsten soms met grotere tekorten te maken krijgen, die niet of onvoldoende door de coronasteunmaatregelen gedekt worden.

Digitale raadsvergaderingen mogelijk

De Eerste Kamer heeft dinsdagmiddag 7 april ingestemd met de spoedwet digitale besluitvorming, die bij publicatie in het Staatsblad direct in werking treedt. Dit zal waarschijnlijk nog deze week gebeuren. Dankzij deze wet kunnen binnenkort onder meer gemeenteraden tijdelijk rechtsgeldige besluiten nemen via een digitale vergadering. De VNG heeft gepleit voor een tijdelijke mogelijkheid hiertoe zodat de belangrijke besluitvorming in het openbaar en toegankelijk door kan gaan. Anders dreigt volgens de regering de bijzondere positie van de gemeenteraad en de raadsleden weg te vallen. Gemeenten worden zo spoedig mogelijk geïnformeerd als de wet daadwerkelijk in werking treedt. Op de website van Lokale Democratie staat een reeks van veelgestelde vragen over onder meer besluitvorming, beraadslaging, termijnen, wettelijke gemeenschappelijke regelingen en techniek.

Corona en pgb: maatregelen en wijzigingen

De regelgeving voor pgb wordt tijdelijk verruimd om de zorg door te kunnen laten gaan. De verruiming sluit aan op de keuzes die gemaakt zijn voor zorg in natura. Maar alleen als het echt niet anders kan, mogen budgethouders afwijken van de huidige, wettelijke processen en budgetten. De maatregelen gelden voorlopig van 1 maart tot 1 juni 2020.

Deze maatregelen zijn in samenwerking met de VNG en ZN tot stand gekomen.

[Lees meer en volg de link naar de brief met maatregelen.](#)

Internationaal ervaringen delen

De wereldorganisatie van steden en gemeenten (UCLG) organiseert een serie aan webinars over de verschillende aspecten van de coronacrisis en biedt de mogelijkheid om ervaringen te delen met gemeenten en verenigingen van gemeenten wereldwijd. In een sessie op 9 april heeft Jan van Zanen Nederlandse ervaringen gedeeld in een sessie over verenigingen van gemeenten. In komende sessies wordt ingegaan op digitalisering, migratie, financiën, cultuur en economische ontwikkelingen.

[Meer informatie](#)

Veel vragen binnen bij de VNG

We leven momenteel in een uitzonderlijk tijdperk waarin we voor veel nieuwe uitdagingen komen te staan. In een razend tempo volgen regelingen elkaar op en het is logisch dat dit bij gemeenten bij de uitvoering veel vragen oproept. En gelukkig weet u de VNG te vinden. We ontvangen dagelijks tussen 40 en 60 vragen. Deze proberen wij zoveel en vooral ook zo snel mogelijk te beantwoorden. Uit deze vragen selecteren wij een aantal vragen dat veel wordt gesteld. Deze vragen worden

voorzien van een antwoord dagelijks gepubliceerd en aangevuld op de speciale webpagina www.vng.nl/corona. Toch merken we dat sommige vragen blijven binnenkomen, ondanks dat ze hier staan vermeld. Wij vragen u om uw medewerkers te adviseren voordat ze een vraag mailen naar de VNG eerst te kijken of deze al is beantwoord op de website.

Samen stilstaan bij 75 jaar vrijheid

Het is mooi en belangrijk dat de Dodenherdenking op 4 mei en Bevrijdingsdag op 5 mei doorgaan. Altijd. In aangepaste en waardige vorm, rekening houdend met de bijzondere periode die wij nu allemaal meemaken. Graag informeert het Nationaal Comité 4 en 5 mei gemeenten over actuele ontwikkelingen.

Ik wens u allen een goed Pasen,

Met vriendelijke groet,
Vereniging van Nederlandse Gemeenten

Leonard Geluk
Algemeen directeur